
NATO'NUN YENİ KOMUTA MERKEZLERİ NE ANLAMA GELİYOR?

16.02.2018

AB Haber (15 Şubat 2018)

Brükselde düzenlenen NATO Savunma Bakanları toplantısında biri Avrupada, diğeri de Kuzey Amerikada kurulması planlanan iki yeni komuta merkezi görüşüldü. Peki bu merkezler siyasi ve askeri olarak ne anlama geliyor?

Brükselde düzenlenen NATO Savunma Bakanları toplantısında, kurulması planlanan iki yeni komuta merkezi masaya yatırıldı. Merkezlerden birinin Almanya, diğerrinin Kuzey Amerikada kurulması gündemdeydi. Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen, toplantıda komuta merkezlerinden birinin Almanyada kurulmasını resmen teklif etti. Alman Bakan, Almanyanın coğrafi olarak Avrupanın kalbinde bulunduğunu ve lojistik ve destek konularında büyük deneyim sahibi olduğunu vurguladı. NATO niçin yeni komuta merkezleri kuruyor, hedefte Rusya mı var? İşte dört soruda NATOnun planları ve perde arkası...

Kararın arka planında ne var?

Sovyetler Birliğinin çöküşünün ardından, 1990lı yıllarda, NATOnun savunma yapılarında kayda değer oranda küçültmeye gidildi. Resmi verilere göre, NATOnun önceki dönemde onlarca komuta merkezi bulunurken, bugün geriye yedi komuta merkezi kalmış bulunuyor. Bu merkezlerde görev yapan personel sayısı da yıllar içerisinde 20 binden 6 bin 800e gerilemiş durumda.

2014te patlak veren Ukrayna krizinden bu yana ise Doğu Avrupadaki varlığını ciddi oranda artıran NATOnun bu yeni hamlesi, komuta yapısının yeni güvenlik koşullarıyla uyumlu hale getirilmesi çabası olarak değerlendiriliyor.

Son dönemde ittifakın, mevcut yapıların eskimiş olduğu ve güncel güvenlik durumunun ihtiyaçları karşılamadığı sonucuna vardığı tartışılıyor. Örneğin kamuoyuna yansıyan gizli bir NATO belgesinde, üye devletlerin ordularının olası bir sürpriz Rus saldırısına karşı uygun ve yeterince hızlı bir biçimde tepki verebileceğinden şüphe duyduğu belirtiliyor.

Yeni komuta merkezleriyle ne amaçlanıyor?

NATOnun şu anda bu tür bir ulaştırma ve lojistik komuta merkezi bulunmuyor. Birliklerin konuşlandırılma süreci NATO ülkeleri tarafından büyük oranda bizzat organize ediliyor. Alman Savunma Bakanı von der Leyena göre yeni komuta merkezinin kurulmasında amaçlanan, birliklerin

büyük bir bürokrasi olmaksızın, büyük bir hız ile konuşlandırılmasını mümkün hale getirmek. Von der Leyen, bu yolla hareket serbestisine olanak tanıyan bir çeşit askeri Schengen bölgesi oluşturulmasının amaçlandığını belirtiyor.

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg de paralel olarak, koordinasyon ve planlama işlevi görecektir bu yeni komuta merkezinin temel amacının, Avrupa içerisinde birlik ve mükemmellik ulaşımının daha hızlı bir biçimde gerçekleştirilmesinin sağlanması olduğunu açıkladı.

Komuta merkezleri doğrudan Rusya'yı mı hedef alıyor?

Stoltenberg, açılması planlanan iki yeni komuta merkezinin Rusya ile yeni bir silahlanma yarışı anlamına gelmediğini söyledi. NATO'nun diyaloga hazır olmasının yanı sıra savunma kabiliyetini de güvenceye alması gerektiğini vurgulayan Stoltenberg, Bizim yaptığımız orantılı ve ölçülü şekilde konuştu.

NATO müttefiği devletlerin yıllarca savunma harcamalarında kesintiye gittiğini ve Rusya'yla bir ortaklık kurmaya çalıştığını belirten Stoltenberg, Rusyanın 2014 yılında Kırım'ı ilhak ederek Ukrayna'da istikrarsızlaştırmaya neden olduğu görüşünde. Stoltenberg, Yeni bir Soğuk Savaş ya da yeni bir silahlanma yarışı istemiyoruz dedi.

Merkezler nerede kurulacak?

Komuta merkezlerinin birinin Almanya, diğerinin ise Kuzey Amerikada kurulması olasılığı öne çıkıyor. Diplomatik kaynaklar, Almanyanın teklifinin kabul edilmesine kesin gözüyle bakıldığını belirtiyor.

Tam olarak nerede kurulacağı henüz belli olmayan merkezin Almanyanın batısında, Köln-Bonn bölgesinde oluşturulması gündemde. Yeni komuta merkezlerinin yeri ile ilgili nihai kararın Temmuz ayında düzenlenecek NATO zirvesine kadar verilmiş olması bekleniyor.

Atlantik güvenliğini odak noktasına alacak ikinci komuta merkezininse, ABD'de kurulması gündemde. Bu komuta merkezinin, Kuzey Amerika ile Avrupa arasındaki deniz yolu üzerinde koruma sağlaması planlanıyor. Bu yol üzerinde kıtalar arası internet ve iletişim bağlantılarını sağlayan, veri kabloları gibi hassas altyapı bileşenleri bulunuyor.

Dw-Dpa

Kaynak/Source: